

[Nordqvist.]

ling, som jeg tror de fleste fremtidsforskere vil skrive under på, vil stille enorme krav til både ledere og ansatte i de private erhverv, der er nødsaget til at indstille sig efter disse forhold, hvis de overhovedet vil overleve. Men det offentlige er naturligvis forpligtet til at leve efter samme lov, og i en tid, hvor stat og kommune beskæftiger stadig flere af indbyggerne og tager stadig mere af indbyggernes indtægter til administration m.v., er det rimeligt at stille det krav til det offentlige, at det har et ansættelsessystem, der er tidssvarende, smidigt, effektivt og fremmende for den enkeltes virkelyst og initiativ, og som ikke virker hæmmende for den rationalisering, der givetvis skal finde sted.

Det nu foreliggende forslag til en ny tjenestemandsløve tager efter min mening ikke tilstrækkeligt hensyn til disse faktorer. Systemet er efter min mening et levn fra enevælden, og med de favører, der er knyttet til tjenestemandsansættelser, kan det let virke stødende på hele den øvrige del af befolkningen. Der åbnes ganske vist nu mulighed for ansættelser på åremål, men jeg mener ikke, det er tilstrækkeligt.

Sædvanligvis forsvarer arbejdsgiverne systemet med, at man på denne vis sikrer sig en loyal og sikker tjenerskare, og endvidere kan man sige, at man kan få det til en lidt lavere takst. Med hensyn til det sidste tror jeg i hvert fald, at der er store kredse i befolkningen, der, når vi nu har indført de nye lønrammer, i hvert fald ikke vil påstå, at staten optræder som løntrykker, og med hensyn til den loyale tjenestemandsgroupe vil jeg have lov til at anføre, at det private arbejdsmarked har været i stand til at få loyale og udmærkede medarbejdere, uden at disse stillinger har været for livet.

Jeg vil foretrække, at staten i øvrigt betaler det samme som alle andre arbejdsgivere og på samme vilkår. Jeg kan ikke se, at der skulle være noget som helst til hinder for, at kontordamer, ingeniører, skolelærere, postbude og mange andre grupper kan ansættes på almindelige funktionærvilkår. Det eneste, der kan tale herimod, er traditioner, og det er jo ikke altid, man behøver at vedligeholde traditionerne.

Vi har i dag forskellige retsregler for tjenestemænd, lærere, arbejdere, funktionærer,

tyende og sømænd, og jeg mener, at vi allerede nu bør søge frem til fælles retlige regler for alle lønmodtagere. Det er efter min mening både rimeligt og retfærdigt, og det vil også, tror jeg, i nogen grad udjævne de modsætningsforhold, der af og til giver gnister. De, der fremover skal have en offentlig ansættelse, tror jeg vil være tilfreds med at få den på almindelig funktionærbasis, og hvis de ikke kan erklære sig tilfredse med det, er det da et spørgsmål, om lige netop det offentlige har brug for disse mennesker.

Den tekniske udvikling lader sig ikke standse, og da jeg mener, at denne snart vil nødvendiggøre radikale ændringer i ansættelsessystemet, kan jeg ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse; jeg agter derfor at undlade at stemme. Jeg erkender, at jeg enlige svale ikke kan forhindre gennemførelsen, men skulle der være andre i dette høje ting, der har samme kætterske tanker som jeg, opfordrer jeg disse til også at undlade at stemme for derved at skabe en bredere baggrund for en debat om selve systemet — en debat, der forekommer mig mindst lige så vigtig som diskussionen om, hvem der skal sole sig på pyramidens top, og hvem der skal udgøre de bærende lag i bunden.

Martin Pedersen: Jeg er enig med min partifælle hr. Nordqvist i, at den arv fra enevælden, som det nuværende tjenestemandssystem er, er tiden efterhånden løbet fra. Jeg tror, at man i det hele taget i den offentlige sektor skal til at overveje sin arbejdsgiverpolitik i sammenhæng. Jeg vil derfor henstille, at man fra regeringens side tager under overvejelse at nedsætte en kommission bestående af repræsentanter såvel for staten som for amterne og kommunerne med det formål at foretage en kulegravning af det offentliges samlede arbejdsgiverpolitik.

Jeg er enig i, at den ansættelsesform, man har for tjenestemænd, er tiden løbet fra, den er alt for tung. Men jeg kan godt erkende, at der i det nye tjenestemandsforslag er sket visse forbedringer, som tager sigte på at gøre ansættelsesformen mere fleksibel, end den hidtil har været. Jeg vil derfor ikke stemme imod ved tredje behandling, men vil undlade at stemme.

Pensionslovforslaget vil jeg derimod